

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 28 kwietnia 2020 r.

Poz. 1924

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.173.2020 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 24 kwietnia 2020 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713.), stwierdzam nieważność § 6 ust. 4 w zakresie sformułowania „w sposób nieutrudniający przejścia lub przejazdu dla osób trzecich, a także uniemożliwiający dostęp zwierząt do wystawionych odpadów”, § 8 ust. 1 i § 9 ust. 2 załącznika do uchwały Nr XVIII/104/2020 Rady Gminy Rozogi z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rozogi.

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Gminy Rozogi, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010.), wprowadziła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rozogi, stanowiący załącznik do przedmiotowej uchwały, zwany dalej regulaminem.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 27 marca 2020 r.

Zdaniem organu nadzoru, przepisy wskazane w sentencji, zostały podjęte z rażącym naruszeniem prawa.

Podstawą prawną podjęcia badanej uchwały stanowi art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.), który upoważnia radę gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, do uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, będącego aktem prawa miejscowego. Zakres przedmiotowy regulaminu określa art. 4 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym: "regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

1) wymagań w zakresie:

- a) selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady,
- b) selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w lit. a, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży,
- c) uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
- d) mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniemi i warsztatami naprawczymi;

- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
 - a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
 - b) liczby osób korzystających z tych pojemników lub worków;
- 2a) utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) (uchylony);
- 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania".

Brzmienie powyższych przepisów jednoznacznie wskazuje, że katalog spraw, w zakresie których ustawodawca upoważnił radę gminy do określenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku, jest zamknięty. Ustawodawca wyliczając elementy uchwały postanowił, że wyliczenie zawarte w art. 4 ust. 2 ustawy ma charakter wyczerpujący, zatem niedopuszczalne jest wprowadzanie regulacji, które wykraczałyby poza treść tego przepisu. Zamieszczenie postanowień wykraczających poza upoważnienie zawarte w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, stanowi istotne naruszenie prawa.

W § 6 ust. 4 regulaminu postanowiono, iż właściciel nieruchomości jest zobowiązany w planowanym dniu odbioru odpadów do wystawienia pojemnika z odpadami lub odpady zgromadzone w workach foliowych przed posesję w sposób nieutrudniający przejścia lub przejazdu dla osób trzecich, a także uniemożliwiający dostęp zwierząt do wystawionych odpadów, w miejscu wyodrębnionym widocznym a zarazem dostępnym dla firmy odbierającej odpady, bez konieczności wstępu na teren nieruchomości. Powyższy przepis w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia został podjęty z przekroczeniem delegacji ustawowej bowiem, w świetle upoważnienia zawartego w powołanym art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Rada jest zobowiązana określić wyłącznie warunki rozmieszczenia pojemników i worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych, natomiast brak jest podstawy do wprowadzania przepisów, które regulowałyby sposób wystawiania tych pojemników i worków.

W § 8 ust. 1 regulaminu Rada postanowiła, iż opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub oczyszczalni przydomowych odbywa się na podstawie umowy zawartej między właścicielami nieruchomości, a przedsiębiorcą posiadającym zezwolenie wójta na świadczenie usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Powyższa regulacja została podjęta z przekroczeniem delegacji ustawowej, gdyż w myśl art. 4 ust. 2 pkt 2 Rada władna jest jedynie do określenia częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości.

W § 9 regulaminu, Rada Gminy określiła zasady utrzymywania czystości i porządku w gminie dotyczące obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do użytku wspólnego. W ocenie organu nadzoru, z przekroczeniem upoważnienia ustawowego Rada, w § 9 ust. 2 regulaminu nałożyła na osoby utrzymujące psy obowiązek "wyprowadzania psów na smyczy, a dodatkowo w kagańcu ras uznanych za agresywne oraz psów wykazujących cechy agresywności", a jednocześnie określiła, że "dopuszcza się puszczanie psów luzem w miejscach, gdzie nie powoduje to uciążliwości dla innych osób, pod warunkiem, że psy są w kagańcu a właściciel (opiekun) ma możliwość sprawowania bezpośredniej kontroli nad jego zachowaniem".

Należy wskazać, że ustalone obowiązki, jako określone bezwarunkowo, są zbyt daleko idące. Kategorieczne brzmienie postanowienia § 9 ust. 2 regulaminu, które nie pozwala na odstępnie, w mogących wystąpić

szczególnych sytuacjach, od wprowadzonego nim generalnego nakazu wyprowadzania psów jedynie na smyczy oraz dodatkowo w kagańcu psów ras uznanych za niebezpieczne, narusza prawa utrzymujących psy właścicieli nieruchomości. Pogląd, zgodnie z którym generalny nakaz wyprowadzania psów na smyczy i w kagańcu niezależnie od jego cech i innych uwarunkowań (w tym choroby), może w określonych sytuacjach prowadzić do działań niehumanitarnych, został wyrażony w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego (wyrok z 13 września 2012 r. sygn. akt: II OSK 1492/12 oraz z 14 listopada 2017 r. sygn. akt: II OSK 443/16), a organ nadzoru pogląd ten podziela.

W związku z powyższym orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki